Rol van de huisarts in een vaccinatiecentrum

Haio: WOUTERS Johan , U.G.
Promotor: DECAT Peter , U.G.
Praktijkopleider: HOSTE Monique , RENSON Alain

Context: Sinds maart 2020 worden we geconfronteerd met een COVID-19-pandemie. Om de druk op de gezondheidszorg te milderen waren drastische maatregelen nodig, met een grote impact op ons dagelijks leven. In de strategie om deze pandemie te bestrijden en de druk op de gezondheidszorg binnen de perken te houden, was een grootschalige vaccinatiecampagne noodzakelijk. De initiële doelstelling was om minstens 70% van de volledige bevolking te vaccineren met het oog op de individuele bescherming van elke burger en het bekomen van de ‘herd immunity’. In België werd de uitvoering van de vaccinatiecampagne in handen gegeven van de lokale besturen (steden en gemeenten). Deze lokale besturen gaven de vaccinatie vorm in samenwerking met de ELZ’s (eerstelijnszones). In Vlaanderen resulteerde dit in 95 vaccinatiecentra, verspreid over de 59 ELZ’s. Voor ELZ Gent (Eerstelijnszone Gent) met ongeveer 265.000 inwoners, betekende dit het uitvoeren van minstens 370.000 vaccinaties. Binnen de uitrol van een vaccinatiecentrum werden aan de medische zijde een strategisch-medische en een strategisch-farmaceutische expert aangesteld. In Gent kreeg HVG (Huisartsenvereniging Gent) de vraag om de functie van strategisch-medische expert in te vullen. Daarbij werd gekozen voor een tandem, Steven Simoens (huisarts en lid van de raad van bestuur HVG) en Johan Wouters (HAIO - Huisarts in Opleiding in Drongen, auteur van deze masterproef).

Onderzoeksvraag: Kan de huisarts het verschil maken als strategisch-medische expert binnen een vaccinatiecentrum?

Methode: Reflectie adhv de CanMEDS-rollen op de ontwikkeling van een medisch draaiboek, toegepast op de context in ELZ Gent (Eerstelijns zone Gent), en de concrete taken van de strategisch-medische expert.

Resultaten: Het belangrijkste deel van deze masterproef bestaat uit het medisch draaiboek toegepast in het vaccinatiecentrum van Gent. Het medisch draaiboek bevat alle instructiefiches die in de loop van de vaccinatiecampagne gedurende negen maanden vorm hebben gekregen. Deze werden opgenomen als bijlage en zijn bedoeld als naslagwerk. Een aantal passages worden toegelicht in het onderdeel ‘discussie en resultaten’. De instructiefiches van het draaiboek werden als volgt gestructureerd: - Briefings en EBM-opleidingen (Evidence-Based Medicine) in het kader van een vaccinatiecampagne; - Niet-medische fiches: grondplan, info voor alle medewerkers, procedures einde dag; - Medische fiches die betrekking hebben op het consult en de anamnese; - Instructiefiches in het kader van de toegankelijkheid: anderstaligen, slechthorenden en doven; - Instructiefiches specifiek voor de artsen, farmaceutische expert en vaccinvoorbereiders; - Documenten om mee te geven met bezoekers; - Instructiefiches toegepast op de mobiele vaccinatie; - Instructiefiches die betrekking hebben op incidenten: prikaccident, ongevallen, …. Het grondgebied van ELZ Gent (Eerstelijnszone Gent) telt 263.703 Gentenaars. Daarvan kregen op het moment van dit schrijven 204.637 (77,6%) minstens hun eerste prik en zijn er 195.868 (74,3%) volledig gevaccineerd. De volwassen bevolking in Gent telt 213.378 Gentenaars, waarvan 190.391 (89,2%) minstens één prik kregen en 182.523 (85,5%) volledig zijn gevaccineerd. (*2) In Gent werden er ongeveer 400.000 vaccins toegediend waarvan het overgrote deel in het vaccinatiecentrum van Flanders Expo. Bij een maximale bezetting en openingsuren van 8u tot 20u hadden we een dagelijkse capaciteit van ongeveer 5.400 vaccinaties. Het is de overtuiging van de

auteur dat deze vaccinaties hoe dan ook hun weg hadden gevonden naar de juiste arm, maar dat bij de uitvoering ervan je als huisarts, in de rol van strategisch-medische expert, het verschil maakt.

Conclusie: Om diverse redenen is het betrekken van een ELZ (Eerstelijnszone) in de uitrol van een vaccinatiecampagne de meest voor de hand liggende keuze. Het is wenselijk om de medische verantwoordelijkheid daarbij te leggen bij de huisartsen. Vanuit hun toegankelijkheid, betrokkenheid en specifieke expertise rond eerstelijnsproblematieken zijn ze de beste partner voor het waarnemen van de medische verantwoordelijkheid binnen een vaccinatiecampagne. De huisarts is binnen een vaccinatiecampagne als een spin in het web om creatieve oplossingen te bieden bij de problemen die zich stellen. Door zijn toegang tot de verschillende informatiesystemen, waar ook het medisch beroepsgeheim speelt, is een huisarts een solide partner voor een lokale overheid en een vertrouwenspersoon voor de burger bij de uitrol van een vaccinatiecampagne.